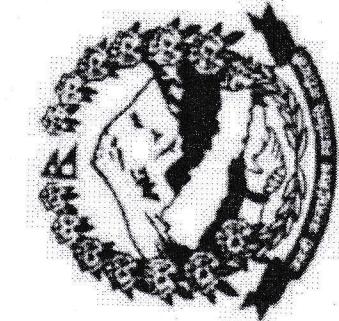

राज्य गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कारबाही
संपादकोट, कारबाही, नेपाल
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

रुपा गाउँपालिका कारस्की

गण्डकी प्रदेश, नेपाल

रुपा गाउँपालिका कारस्कीको राजपत्र

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयबाट प्रकाशित

खण्ड: ६ संख्या: १ मिति: २०७९/०७/१४

भाग २

रुपा गाउँपालिका कारस्कीको अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयभन्द वितरण कार्यविधि (२०७९)

खण्ड: ६ संख्या: १ मिति: २०७९/०७/१४

प्रस्तावना:

प्रस्तावना

नेपालको संविधान, अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धिएन, २०७४ तथा संयुक्त राष्ट्र सघले पारित गरी नेपाल सरकारले हस्ताक्षर समेत गरिसकेको अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी महासन्धि - २००६ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD) को उद्देश्य, मर्म र भावना बमोजिम रुपा गाउँपालिका भित्रका अपाङ्गता भएकोले, रुपा गाउँपालिका कारस्कीको प्रशासकीय कार्यविधि ऐन, २०७५ को दफा ४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरि मिति २०७९/०७/०६ को कार्यपालिकाको बैठकबाट देहायका नियमहरु जारी गरिएको छ ।

परिच्छेद १

रुपा गाउँपालिका कारस्कीको अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयभन्द वितरण कार्यविधि (२०७९) पेज ८

रुपा गाउँपालिका कारस्की
संपादकोट, कारबाही
गण्डकी प्रदेश,
नेपाल

गाउँ कार्यपालिकाका
रुपाकोट, कारबाही
गण्डकी प्रदेश,

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस कार्यविधिको नाम "रूपा गाउँपालिका कार्स्कीको अपाहृता भएका व्यक्तिको परिचय-

पत्र वितरण कार्यविधि, २०७९" रहेकोछ ।

(२) यो कार्यविधि राजपत्रमा प्रकाशन भएको मितिवेखि प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रस्तुते अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:

(क) अध्यक्ष भन्नाले रूपा गाउँपालिकाको अध्यक्षलाई तुम्हनु पर्दछ ।

(ख) उपाध्यक्ष भन्नाले रूपा गाउँपालिकाको उपाध्यक्षलाई तुम्हनु पर्दछ ।

(छ) "सम्बन्ध समिति" भन्नाले अपाहृता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धीयोन, २०७४ अनुसार बोनेको अपाहृता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी नियमावली, २०७७लाई सम्झनु पर्दछ ।

(ग) "एन" भन्नाले अपाहृता भएका व्यक्तिहरूको अधिकार सम्बन्धी ऐन, २०७४ (पहिलो संशोधन २०७५ समेत) समझनु पर्दछ ।

(घ) "गाउँपालिका" भन्नाले रूपा गाउँपालिका, कार्स्कीलाई समझनु पर्दछ ।

(इ) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत भन्नाले रूपा गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई तुम्हनु पर्दछ ।

(ब) "नियमावली" भन्नाले अपाहृता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी ऐन, २०७४ अनुसार बोनेको अपाहृता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी नियमावली, २०७७लाई सम्झनु पर्दछ ।

(ज) "वडा कायालिय" भन्नाले रुपा गाउँपालिकाका सबै वडाहरू (वडा नं. १-७) सम्झनु पर्दछ ।

झ) सम्बन्धित अधिकारी भन्नाले रुपा गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको सम्बन्धित शाखाको कर्मचारी भन्ने तुझ्नु पर्दछ ।

परिच्छेद-२

उद्देश्य, मापदण्ड

३. उद्देश्य : यस कार्यविधिको उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेका छन्

(क) विभिन्न प्रकारका अपाङ्गता भएका नेपाली नागरिकहरूको पहिचान गरी उनीहरूलाई सेवा सुविधामा पहेचन स्थापित गर्न, च्यस्ता सेवा सुविधाहरूको लागि योजनानिर्माण गर्न र स्थानीय तह देखि नै विभिन्न प्रकृतिका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको चार्कृत लगात राख्न सहज तुल्याउने,

(ख) अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी ऐनको अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय महासंघ २००६ (CRPD) मा नेपाल सरकारले जनएको प्रतिबद्धता चमोजिम अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई प्राथमिकताको आधारमा सेवा सुविधाहरू उपलब्ध गराउन सहज बनाउने,

(ग) अपाङ्गताको प्रकृति, चार्कृतरण र अवस्थाका आधारमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिले पाउने सेवा, सुविधा र अवसरको प्राथमिकीकरण गर्न सहयोग गर्ने,

४. परिचय-पत्र वितरणका मापदण्ड देहाय बमोजिम रहेका छन्

अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी ऐनको अनुसूचीमा प्रकृतिका आधारमा अपाङ्गतालाई १० (दश) प्रकारमा चारीकरण गरिएको छ । अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी ऐनको अनुसूचीमा उल्लिखित गाम्भीर्यता व्यक्तिहरूको चार्कृत लगात राख्न सहज तुल्याउने,

संतोष दुग्धाना
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
संपादकोट, काठमाडौं
नेपाल

गोपनीय राजनीतिको कार्यालय
संपादकोट, काठमाडौं
नेपाल

आधारमा गरीएको अपाङ्गताको वर्णकरण गरी देहायका चार समूहका परिचय-पत्र लितराग गरिनेछः

(क) पुणि व्यक्ति अपाङ्गता:

तल उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरलाई 'क' बग्को परिचयपत्र उपलब्ध गराइनेछ जुन यातो रग्को पृष्ठभूमिमा जारी गरिनेछ ।

१. व्यक्तिको शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी प्रणालीहरुमा भएको भाति र यसले ल्याएको कार्यगत विवरणको अवस्था असाइय गम्भीर भई अल्कोहोलसे सहयोग लिएर पनि दैनिक जीवन सम्पादन गर्न असाध्य कठिन हुने व्यक्ति,
२. समान्य भन्दा समान्य दैनिक कियाकलापहरु पनि स्वयं गर्ने नसम्मे र अन्य ल्याको सहयोग आवश्यक पनि, तीव्र चाँडिक अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु, तीव्र रूपमा अटिज्ञ प्रभावित व्यक्ति, पूर्ण रूपमा श्वाष दृष्टिविहिन व्यक्तिहरु,

(ख) भाति अवस्थाका अपाङ्गता:

तल उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरलाई 'ख' बग्को परिचयपत्र उपलब्ध गराइनेछ जुन तिलो पृष्ठभूमिमा जारी गरिनेछ ।

१. शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी भाति वा निचलन भएतापनि निरन्तर वा अधिकासो समय सहयोगी दोषोषे वा मानव पथप्रदर्शक आदिको सहयोगमा आपनो दैनिक कियाकलापहरु लगायत हिडुल र सचार गर्न कठिनाइ हुने व्यक्तिहरु,

३. मालितरक पक्षधात, मेरुदण्डमा चोटपटक वा पक्षधात, हेमोफिलिया, मांशपेशी सम्बन्धी समस्या वा विचलन

लगायत अन्य विभिन्न कारणले शरीरको ढाँड, हात,

गोडा, कम्मर आदिसे काम गर्न नसकी दैनिक आवागमनको लागि हृविलचिर प्रयोग गर्नुपर्ने

अवस्थाका व्यक्तिहरू,

४. दुवै हात कुमदेखि वा पाखुरादेखि मुनी पुरे नचल्ने वा

गुमाएका, विभिन्न कारणले दुवै हात र गोडा गुमाएका वा

नचल्ने, कम्मरभन्दा मुनिको माग गुमाएका वा नचल्ने,

दुवै गोडा पूर्ण क्रियाशील नमई बैसाखीको प्रयोग गर्ने

चयनिकहरू,

५. दृष्टिविहिन र पूर्ण दृष्टिविहिनीको परिभाषा अन्तर्गत पने

तस उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरूलाई गा वर्गको परिचयपत्र उपलब्ध गराइनेछ पहेलो पृष्ठभूमिमा जारी गरिनेछ।

१. कृत्रिम अङ्ग, क्यालीप, विशेष प्रकारका जुस्ता जस्ता सहायक सामग्रीको प्रयोगबाट सामान्य हिँडुल लगायत

दैनिक जीवनका क्रियाकलापहर स्वयं गर्न नसक्ने,

२. विभिन्न कारणले दुँडुमुनिको अङ्गमा मात्र प्रभाव पेको तर

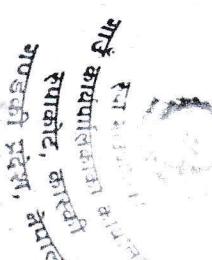
सहायक सामग्रीको प्रयोग नारी पनि सामान्य हिँडुल गर्नसक्ने,

३. कुम वा पाखुरा भन्दा मुनी एक हात गुमाएका वा हात

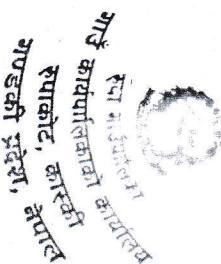
नचल्ने वा हातले गर्ने काम गर्न नसक्ने,

निरन्तर अङ्गको सहयोग लिइरहनुपर्ने बहुआपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू।

(ग) सध्यम अपाङ्गता:

४. दुवै हातको हत्केलाभन्दा मुनिका कमीमा चूढी औला र चोरी औला गुमाएका,
 ५. दुवै गोडाको कुकुच्चाभन्दा मुनिको भाग नभएका तर सामान्य हिँडुल गर्न सक्ने,
 ६. मेरुदण्डमा समस्या भई ढाइ कुप्रिएको,
 ७. सिकाइमा ढिलाइ भएका दैनिक क्रियाकलाप सबयं गर्न सक्ने चौद्दिक अपाइता र अटिजम भएका व्यक्तिहरू,
 ८. श्रवणयन्नको प्रयोगबाट वा ठूलो आवाज मात्र सुन्नसक्ने सुस्तश्ववण व्यक्तिहरू
 ९. शत्यक्रियाबाट स्वरयन्त्र द्विकी खींटीको नलीबाट मात्र बोल्नुपर्ने अवस्था भएका व्यक्तिहरू
 १०. ओठ तालु फटेको कारण बोली अस्पष्ट भएका व्यक्तिहरू,
 ११. बोल्ना आइको, शब्द वा अझर दोहोराउने समस्या तीव्र भएका भक्षणको व्यक्तिहरू,
 १२. तीन फिट भन्दा मुनिका होचापुङ्का व्यक्तिहरू,
१३. चस्मा र श्रवणयन्न दुवै प्रयोग गर्ने श्रवणदृष्टिविहिन व्यक्तिहरू, लेस वा स्पानीफायरको प्रयोगबाट मात्र पद्धन सक्ने चूस दृष्टियुक्त व्यक्तिहरू,
 १४. अनुवासीय रस्ताव त्रिकोलिया सम्बन्धी समस्या भई दैनिक हिँडुलमा कठिनाइ हुने व्यक्तिहरू,
 १५. मानसिक वा मनोसामाजिक अपाइता भएका व्यक्तिहरू।
- (८) सामान्य अपाइता:
१. शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी सामान्य विचलन भएका तर दैनिक जीवनका क्रियाकलापहरू स्वयम सम्पादन गर्न सक्ने
 २. हात वा खुट्टा केही छोटो भएका, एक हातको हत्केला भन्दा मुनी नचल्ने वा गुमाएका, एक हातको हत्केलाभन्दा मुनिका कमीमा चूढी औला र चोरी

सन्तोष दुगाना
सन्तोष दुगाना अधिकृत
संघ प्राचारिक अधिकृत
गणहक्की चालाक

ओला गुमाएका वा दुवै हतको हत्केलामुनिका कन्तीमा बृद्धीओला र चोरीओला भएका व्यक्तिहर,
३. ठूलो अधर पठ्ठनसक्ने न्यून दृष्टियुक्त व्यक्तिहर,
४. दुवै गोडाको सबै ओलाका भागहर नभएका,

५. श्रवणयन्न लगाई ठूलो आवाज सुन्ने तर बोली स्पष्ट भएका सुस्त श्रवण व्यक्तिहर,

परिच्छेद ३

परिचय पत्रको ढाँचा र समन्वय समिति

५. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरको परिचय-पत्रको ढाँचा देहाय बमोजिम हुनेछ:

परिचय-पत्र वाहक व्यक्तिको व्यक्तिगत विवरण स्पष्ट हुने गरी नागरिकताको प्रमाण-पत्रको ढाँचामा यस कार्यविधिको अनुसूची - २ बमोजिम एकपटी नेपाली भाषामा र अर्कापटी अर्गोजी भाषामा लेखिएको माथि दफा ४ मा उल्लेखित शिक्षा शाखाको कर्मचारी

मापदण्ड अनुसार एक पूँछको परिचय-पत्र गाम्भीर्यता आधारमा गरिएका चार बाटका अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई चार फरक रङ्गमा उपलब्ध गराइन्छ।

६. समन्वय समितिको गठन

- (१) ऐन अनुसार अपाङ्गता परिचय-पत्र वितरण समेतका विषयमा आवश्यक समन्वय, अनुगमन तथा राय परामर्शका लागि रुपा गाउँपालिकामा देहाय बमोजिमको अपाङ्गता परिचय-पत्र वितरण समन्वय समिति रहनेछ-
- (२) गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष-संयोजक
- (३) गाउँ कार्यपालिकाको महिला सदस्य मध्येबाट गाउँ कार्यपालिकाले तोकेको १ जना महिला सदस्य

सदस्य

- (४) गाउँपालिकाको शिक्षा शाखा प्रमुख वा निजेले तोकेको शिक्षा शाखाको कर्मचारी

सदस्य

(८) अध्यक्षले तोकेको स्वास्थ्य शाखा प्रमुख वा स्थापको
अस्पतालको चिकित्सक

- सदस्य

(९) भिरचोक प्रहरी कार्यालयको प्रमुख वा प्रतिनिधि

-सदस्य

(च) अपाइता भएका व्यक्तिको हक्क, हित र संरक्षणको क्षेत्रमा
स्थानीय स्तरमा कार्यरत संघ संस्थाहरू प्रध्येवाट गाउँपालिकाको
अध्यभले मनोनित गरेको संस्थाको प्रतिनिधि

१ जना

-सदस्य

(छ) गाउँपालिका भित्रका अपाइता भएका व्यक्तिहरू प्रध्येवाट
समन्वय समितिले मनोनयन गरेको एक जना महिला सदस्य
याहित तीन जना

- सदस्य

(ज) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सदस्य

(झ) गाउँपालिकाको अपाइता परिचयपत्र वितरण शाखाको
शाखा प्रमुख

सदस्य सचिव

७. समन्वय समितिको काम कर्तव्य र अधिकार

दफा ६ बमोजिमको समन्वय समितिको काम, कर्तव्य र
अधिकार देखाय बमोजिम हुन्छ;

क) अपाइता भएका व्यक्तिको हक्क, हित तथा
संरक्षणको विधियमा गाउँपालिका क्षेत्र भित्र काम
गर्ने विभिन्न निकाय, संघ वा संस्थासँग समन्वय गरी
विभिन्न कार्यक्रम संचालन गर्ने वा निर्देशन दिने,

ख) अपाइता बर्गीकरण स्पष्ट नभएका र अपाइता भए
नभएको सम्बन्धमा द्विविधा भएका व्यक्तिको
निवेदन उपर जाँचबुझ गरी परिचयपत्र उपलब्ध
प्रारुद्ध सिफारिस गर्ने,

ग) गाउँपालिका भित्र रहेका अपाइता भएका व्यक्तिको
आभिलाख सङ्कलन तथा अद्यावधिक गर्ने गराउने,

घ) अपाङ्गता भएको व्यक्तिको सम्बन्धमा गाउँपालिका शेत्र भिन्न सञ्चालित कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने गराउने,

इ) अपाङ्गता परिचयपत्र वितरणका सम्बन्धमा ऐनको दफा ४३ को च बमोजिम परिचयपत्र वितरण सम्बन्धी कानुनी, संचनागत तथा अन्य सुधार गर्नुपर्ने विषयमा आवश्यकता अनुसार प्रदेशको सामाजिक विकास मन्त्रालय, महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालय लगायत सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउनु पर्नेछ ।

८. सम्बन्ध समितिको बैठक सम्बन्धी व्यवस्था :

क) अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण सम्बन्ध समितिको बैठक कमित्तमा महिनाको १ पटक वा आवश्यकता अनुसार बस्ने छ ।

ख) बैठक समितिको संयोजकले तोकेको भिति, समय, र स्थानमा बस्नेछ ।

ग) बैठकको सूचना उक्त समितिको सदस्य सचिवले एक दिन सदस्यहरूलाई दिनु पर्नेछ ।

घ) कुल सदस्य संख्याको ५० प्रतिशत भन्दा बढी सदस्य उपस्थित भएमा बैठकको गणपूरक संख्या पुग्नेको मानिनेछ ।

इ) बैठकको अध्यक्षता सो समितिको संयोजकले र निजको अनुस्थितिमा समितिका सदस्यले आफूमध्येबाट छोनेको सदस्यले गर्नेछ ।

ज) मत बराबर भएमा अव्यक्षले निर्णयिक मत दिन सक्नेछ ।

झ) समितिले सम्बन्धित विषय क्षेत्रका कुनै पदाधिकारी वा विज्ञाइ बैठकमा आमन्वण गर्न सक्नेछ ।

ञ) बैठकको निर्णय सो समितिको सदस्य सचिवले प्रमाणित गर्नेछ ।

संघीय दृग्गामी
संघीय भारतीयनियम कानूनीको गणपूरक सदस्य वितरण कानूनी (२०५१) देखा नं १७
गण्डकी ज़िल्हा, ज़ेताल

३) समन्वय समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यबोधि सो समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

९. अनुगमन समितिको गठन काम कर्तव्य र जिष्ठिकार

रीतपूर्वक निवेदन प्राप्त भएपछि देहाय बमोजिमको अपाइता परिचय पत्र वितरण अनुगमन समितिले निवेदकको वास्तविकता एकीन गरी अपाइताको वर्ग पहिचान गर्न आवश्यक अनुगमन गर्ने सक्नेछ-

(क) अनुगमन समितिको गठन

संयोजक-उपाध्यक्ष, रूपा गाउँपालिका

सदस्य- प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, रूपा गाउँपालिका

सदस्य-रूपाकोट अस्पतालको मे.सु.रूपा गाउँपालिका

सदस्य-शिशा खारा प्रमुख,रूपा गाउँपालिका

(ख) काम कर्तव्य र जिष्ठिकार

अनुसूची दबमोजिमको ढाँचामा प्रतिवेदन पेश गर्ने ।
सदस्य सचिव- अपाइ परिचयपत्र वितरण खालाको शाखा प्रमुख

(ग) काम कर्तव्य र जिष्ठिकार

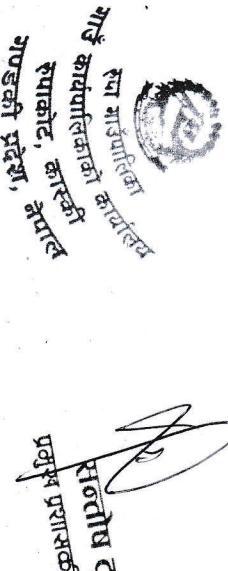
अनुसूची दबमोजिमको ढाँचामा प्रतिवेदन पेश गर्ने ।

परिचय पत्र वितरण प्रक्रिया

१०. अपाइता परिचय-पत्र वितरण प्रक्रिया देहाय बमोजिम हुनेछ

परिचय

(क) अपाइता भएका व्यक्तिको स्थायी ठेगाना भएको रूपा गाउँपालिकाको बडा कार्यालयमा अपाइता भएका व्यक्ति स्वयं निजका अभिभावक वा सरकारको अनुसूची -१ बमोजिमको ढाँचामा परिचय-पत्र प्राप्तिका लालि सबै पुस्ताई गर्ने कागजातहरू २/२ प्रति समावेश गरी निवेदन दिनुपर्नेछ

(ब) दरखास्तमा आपनो नाम, स्थायी ठेगाना, उमेर, अपाइता

सुलेको लिखित प्रमाणित प्रतिलिपि, आपाइता देखिने गरी

खिचिएको पूर्ण शरीरको फोटो, असतकाको गाम्भीर्यता

अवस्था र शरीरका अंगहरूले गर्ने काममा आएको समस्या

वा ईनिक कियाकलापमा हुने सिसिताहरूको विवरण

संसारन हुनुपर्नेछ । यस प्रयोजनको लागि जननदर्ता प्रमाण-

पत्र वा नागरिकताको प्रमाण-पत्र वा जागा धनी प्रमाण पुर्जी

वा शैक्षिक योग्यताको प्रमाण-पत्र वा मातदाता परिचय पत्र

वा अपाइताको आधारमा कुनै जागिर गरिरहेको भए नियुक्ति

पत्र वा त्यो संस्थाले दिएको प्रमाण वा जिल्ला प्रशासन

कार्यालयमा दर्ता भएका अपाइता सम्बन्धी कार्ये गर्ने

संघसंस्थाले गोरको सिफारिस मध्ये कुनै एक वा यस्तै विश्वस्त

हुन सक्ने आधार दिने अन्य प्रमाणित लिखितलाई आधार

मानिनेछ ।

(ग) रीत पुगी आएको निवेदनमा वडा कार्यालयले निवेदन प्रस

भएको भित्रले बढीमा ३ दिनमित्र निवेदकले पेश गरेका

कामाजातहरूको एक प्रति कार्यालयमा राखि वडा

कार्यालयको सिफारिस सहित एक प्रति गाउँपालिकामा

पठाउनु पर्दछ ।

(इ) ग्रीष्मपूर्वक निवेदन प्राप्त भएपछि इफा ९ ब्रॉजिमको

अपाइता परिचय पत्र वितरण अनुगमन समितिले

निवेदकको चास्तिकता एकिन गरी आपाइताको चर्चा

पहिचान गर्न अनुसूची ६ ब्रॉजिमको ढीचामा प्रतिवेदन

पेश गर्ने गरी आवश्यक अनुगमन गर्न सक्नेछ ।

(इ) सम्बन्धित अधिकारीले अनुगमन समितिको प्रतिवेदन

प्राप्त भएपछि अपाइताको प्रकृती अनुसार सोहौं वा स्थानीय

सम्बन्ध समितिमा पेश गरी समितिको निर्णय अनुसार अपाइता

परिचय-पत्र उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(च) सम्बन्धित व्यक्तिले पेश गरको निवेदन उपर कुनै कागजात

वा प्रमाण नपुगी परिचयपत्रका लागि सिफारिस गर्न उपस्थित

नदेखिएमा सो व्यहोरा निवेदकलाई ३ दिनमित्रमा जानकारी दिए

पर्दछ ।

सन्तोष दुग्धाना
प्रत्यक्ष प्राप्तकार्यालय
राज्य गाउँपालिका कार्यालय
रामाकोट, कास्की जिल्ला
नेपाल

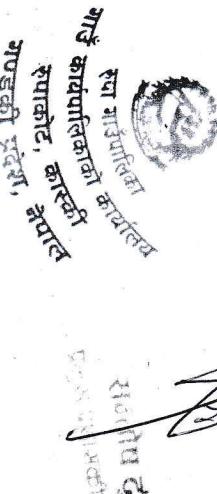
(छ) बड़ा कार्यालयो सिफारिस गर्न नसकिने भनी दिएको जानकारी निवेदकलाई चित नुझे सूचना पाएको ३५ दिन चित्रमा सम्बन्धित स्थानीय तह समष्टि निवेदन दिन सक्नेछ ।

(ज) यसरी प्राप्त भएको निवेदन समेत समावेश गरी स्थानीय सम्बन्ध समितिको बैठकमा पेश गर्नुपर्दछ । निवेदकले पेश गरेका कागाजात र अन्य सम्भाव्य तथ्य प्रमाणका आधारमा निजले परिचय पत्र आउने देखियो भनी स्थानीय सम्बन्ध समितिले सिफारिस गरेमा निजलाई परिचय पत्र वितरण गरीनेछ ।

(झ) परिचयपत्रका लागि सिफारिस गर्ने कुनै कठिनाई पेरेमा बडा कार्यालयले निकेतनक्रियेपत्र वा अपाङ्गता भएका व्यक्तिका संस्थाका प्रतिनिधिसंग राय परामर्श लिन सक्नेछ ।

(ट) सम्बन्ध समितिले परिचयपत्र दिन भनी ठहर गरेका व्यक्तिलाई स्थानीय तहको कार्यालयले अनुसूची २ बागोलिमको पारिचय-पत्र (अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई) जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

(इ) परिचयपत्रमा गाँउपालिकाको प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतको हस्ताक्षर हुनेछ । प्रचलित कानूनको अधिनामा रही सम्बन्धित शाखाको शाखा प्रमुखलाई समेत आधिकार प्रत्ययोजन गर्न सकिनेछ ।

अनुसूची- १

अपाङ्गताको वर्गीकरण

क) शारीरिक अङ्ग वा प्रणालीमा भएको समस्या तथा कठिनाईको प्रकृतिका आधारमा
अपाङ्गता भएका व्यक्ति ;

१. शारीरिक अपाङ्गता : स्नायु, मांसपेशी र जोरी तथा हड्डीको बनावट एवम् सञ्चालनमा समस्या भएको कारणबाट कुनै व्यक्तिको अङ्गको सञ्चालन, प्रयोग र हिँड्डुलमा समस्या जस्तै बाल पक्षघात पोलियो शारीरिक अङ्गविहिन, कुष्ठ प्रभाव, मांसपेसी विचलन (मस्कुलर डिस्ट्रोफी), जोरी र मेरुदण्ड सम्बन्धी स्थायी समस्या, क्लबफिट पैतला फेंकको, रिकर्टस हड्डी सम्बन्धी समस्याको कारण उत्पन्न अशक्तता तथा १६ वर्ष उमेर पुगेको व्यक्तिमा उमेर बमोजिम हुनुपर्ने औसत उचाइ भन्दा ज्यादै कम उचाइ भएको व्यक्ति ।

२. दृष्टि सम्बन्धी अपाङ्गता — दृष्टी सम्बन्धी देहायको समस्याबाट कुनै व्यक्तिमा कुनैपनि वस्तुको आकृति, आकार, रूप र रङ्गको ज्ञान नहुने,

क) दृष्टि विहीनता : औषधि, शाल्य चिकित्सा चस्मा वा लेन्सको प्रयोगबाट पनि दुवै आँखाले हातको औला दश फिटको दुरीबाट छुट्ट्याउन नसक्ने वा स्नेलेन चार्टको पहिलो लाइनको अक्षर ३/६० मा पढ्न नसक्ने व्यक्ति ।

ख) न्यून दृष्टियुक्त - औषधि, शाल्य चिकित्सा चस्मा वा लेन्सको प्रयोगबाट पनि दुवै आँखाले हातको औला २० फिटको दुरीबाट छुट्ट्याउन नसक्ने वा स्नेलेन चार्टको चौथो लाइनको अक्षर ६/१८ मा पढ्न नसक्ने व्यक्ति ।

ग) पूर्ण दृष्टिविहीन - पूर्ण रूपमा उज्यालो वा अद्यारो छुट्ट्याउन नसक्ने व्यक्ति ।

३. सुनाइ सम्बन्धी अपाङ्गता — सुनाइका अङ्गको बनावट एवं स्वरको पहिचान, स्थान, उतारचढाव तथा स्वरको मात्रा र गुण छुट्ट्याउन नसक्ने ।

क) बहिरा — ८० डेसिबल भन्दा माथिको ध्वनी सुन्न नसक्ने वा सञ्चारका लागि साङ्केतिक भाषा प्रयोग गर्नुपर्ने व्यक्ति ।

ख) सुन्न अवण- सुन्नलाई अवण यन्त्र राख्नुपर्ने वा ६५-८० डेसिबलको ध्वनी सुन्न सक्ने व्यक्ति ।

४. अवण दृष्टिविहीन अपाङ्गता- सुनाइ र दृष्टि सम्बन्धी दुवै अपाङ्गता भएको वा दुइवटा इन्द्रिय सम्बन्धी अपाङ्गताको संयुक्त अन्तर्किया रहेको व्यक्ति ।

५. स्वर र बोलाइ सम्बन्धी अपाङ्गता- स्वर र बोलाइ सम्बन्धी अङ्गमा उत्पन्न कार्यगत सीमितताको कारण तथा बोल्दा स्वरको उतार चढाबमा कठिनाइ, बोली स्पष्ट नहुने, बोल्दा शब्द वा अक्षर दोहोर्याउने व्यक्ति ।

६. मानसिक वा मनोसामाजिक अपाङ्गता — मस्तिष्क र मानसिक अङ्गमा आएको समस्या तथा सचेतना, अभिमुखीकरण, स्फूर्ति, स्मरण शक्ति, भाषा गणना जस्ता बौद्धिक कार्य सम्पादनका सन्दर्भमा आउने समस्याको कारणले उमेर र परिस्थिति अनुसार व्यवहार गर्न समस्या हुने अवस्थाको व्यक्ति ।

७. बौद्धिक अपाङ्गता- उमेरको बृद्धिसंगै बौद्धिक सचेतनाको विकास हुन नसकी सोको कारण उमेर वा वातावरणमा सापेक्ष कार्यकलाप गर्न समस्या हुने अवस्थाको व्यक्ति जस्तै डाउन सिन्ड्रोम समेत ।

प्रबु
संघीय प्रसासनीय अधिकारी
संघीय देशीय

८

८.
८. अनुवंशीय रक्तस्राव (हिमोफिलिया) सम्बन्धी अपाङ्गता —अनुवंशीय असरका कारण रगतमा हुने प्याक्टरमा विचलन आई रगत जम्ने कार्यमा समस्या उत्पन्न हुने अवस्थाको व्यक्ति ।

९. अटिज्ञ सम्बन्धी अपाङ्गता —जन्मजात नसा वा तनुको विकास सो कार्यमा आएको समस्या भएको व्यक्ति । जस्तै सञ्चार गर्न सामान्य सामाजिक नियम बुझन र प्रयोग गर्न कठिनाइ हुने तथा उमेरको विकाससँगै सामान्य व्यवहार नदेखाउनु, अस्वभाविक प्रतिक्रिया देखाउनु, एउटै क्रिया लगातार दोहोर्याउनु, अरु सँग घुलमिल नहुन वा तीव्र प्रतिक्रिया गर्ने व्यक्ति ।

१०. बहुअपाङ्गता — एउटै व्यक्तिमा माथि उल्लेखित दुई वा सो भन्दा बढि प्रकारका अपाङ्गता भएको व्यक्ति, जस्तै-मस्तिष्क पक्षधात आदि ।

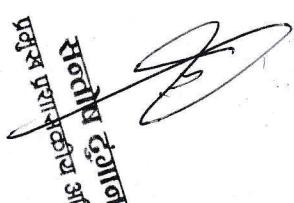
ख) गाम्भीर्यताका आधारमा अपाङ्गताको वर्गीकरण

१. पूर्ण अशक्त अपाङ्गता- आफ्नो दैनिक क्रियाकलाप सम्पादन गर्न निरन्तर रूपमा अरुको सहयोग लिंदा पनि कठिनाइ हुने अवस्थाको व्यक्ति ।

२. अति अशक्त अपाङ्गता- वैयक्तिक कार्यकलाप सम्पादन गर्न तथा सामाजिक कार्यकलाप संलग्न हुन निरन्तर रूपमा अरुको सहयोग लिनुपर्ने अवस्थाको व्यक्ति ।

३. मध्यम अपाङ्गता — भौतिक सुविधा, वातावरणीय अवरोधको अन्त्य, शिक्षा वा तालिम भएमा अरुको सहयोग लिई वा नलिई नियमित रूपमा आफ्नो दिनचर्या र सामाजिक कार्यकलापमा सहभागी हुन सक्ने अवस्थाको व्यक्ति ।

४. सामान्य अपाङ्गता- सामाजिक तथा वातावरणीय अवरोध नभएमा नियमित रूपमा आफ्नो दिनचर्या र सामाजिक कार्यकलापमा सहभागी हुन सक्ने अवस्थाको व्यक्ति ।

अनुसूची -२

अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र पाउनको लागि दिने निवेदनको ढाँचा

फोटो

श्री अध्यक्ष ज्यू,
रूपा गाउँपालिका कास्की

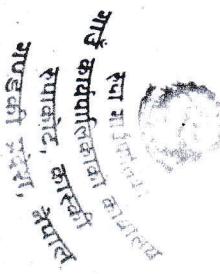
मिति:

विषय: अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र पाउँ ।

महोदय,

म अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र पाउन योग्य भएकोले निम्न लिखित विवरण राखि परिचयपत्र पाउन यो निवेदन पेश गरेको छु । मैले पेस गरेको विवरण ठीक साँचो छु, झुट्टा ठहरेमा प्रचलित कानुनबमोजिमको सजाय भोग्न मञ्चुर छु ।

१. नाम थर उमेर लिङ्ग
२. प्रदेश :
३. ठेगाना:
 - (क) स्थायी ठेगाना : पालिका, वडा नं..... टोल
 - (ख) अस्थायी ठेगाना : पालिका, वडा नं..... टोल
 - (ग) सम्पर्क टेलिफोन वा मोबाइल नं.
४. संरक्षक/अभिभावकको नाम थर निवेदकको नाता
५. संरक्षक/अभिभावकको टेलिफोन वा मोबाइल नं.
६. नेपाल सरकारको परिभाषा र वर्गीकरण अनुसार अपाङ्गताको प्रकार
७. नेपाल सरकारको परिभाषा र वर्गीकरण अनुसार अशक्तताको आधारमा अपाङ्गताको प्रकार
८. शरीरको अंग, संरचना, प्रणालीमा आएको क्षतिको विवरण
.....

प्रधान प्रशासकीय दृढावा
संलग्न

८. क्षति भएपछी दैनिक क्रियाकलापमा आएको अवरोध वा सिमितताको विवरण
९. अपाङ्गताको कारण उपयुक्त स्थानमा चिनो लगाउनुहोस् ।
 क) रोगको दीर्घ असर ख) दुर्घटना ग) जन्मजात
 घ) सशस्त्र दृन्दू ड) वंशानुगत कारण च) अन्य
- १० सहायक सामग्री प्रयोग गर्नु पर्ने आवश्यकता भएको वा नभएको ; उपयुक्त स्थानमा चिनो लगाउनुहोस् । क) भएको ख) नभएको
११. आवश्यकता भएको भए कस्तो प्रकारको सहायक सामग्रीको प्रयोग गर्नुपर्ने हुन्छ
१२. सहायक सामग्री प्रयोग गर्ने गरेको/नगरेको (उपयुक्त स्थानमा चिनो लगाउनुहोस्
 क) गर्ने गरेको ख) गर्ने नगरेको
१३. सहायक सामग्री प्रयोग गर्ने गरेको भए सामग्रीको नाम :
१४. अन्य व्यक्तिको सहयोग विना आफ्ना कस्ता दैनिक कार्य गर्न सक्नुहुन्छ
 क) ख) ग)
 घ) ड) च)
१५. अन्य व्यक्तिको सहयोग लिनुहुन्छ भने कुन कुन कामको लागि लिनु हुन्छ (
 क) ख) ग)
 घ) ड) च)
१६. पछिल्लो शैक्षिक योग्यता प्राथमिक तह घ) निम्न माध्यमिक तह
 ड) माध्यमिक तह च) उच्च माध्यमिक तह छ) स्नातक तह
 ज) स्नातकोत्तर तह झ) विद्यावारिधी तह
१७. कुनै तालिम प्राप्त गर्नुभएको भए मुख्य तालिमहरूको नाम लेख्नुहोस्

१८. हालको पेशा :

अपाङ्गी
स्थानको नाम
संघर्षको नाम
संघर्षको नाम
संघर्षको नाम

सन्तोष दुःख
संघर्षको नाम

खण्ड:६ संख्या: १ मिति: २०७९/०७/१४

- क) अध्ययन ख) कृषि व्यवसाय ग) स्वरोजगार घ) अध्ययन
ड) सरकारी सेवा च) निजी क्षेत्रमा सेवा ज) केही नगरेको झ) अन्य ...

निवेदक

नाम, थर

हस्ताक्षर

मिति

रुपा शाउलिका कास्कोको अपाहत भएका व्यक्तिको परिचयपत्र वितरण कार्यबिधि, (२०७९) पेज नं. ३३

प्रबन्ध संकाय
संचालकी

अनुसूची- ३

अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयत्रको ढाँचा

रूपा गाउँपालिका कास्की

निशाना छाप

फोटो

परिचयपत्र नम्बर:

परिचयपत्रको प्रकार:

अपाङ्गता परिचय-पत्र

१) नाम, थर:

२) ठेगाना: प्रदेश जिल्ला स्थानीय तह

३) जन्ममिति: ४) नागरीकता नम्बर:

५) लिङ्ग: ६) रक्त समुह:

७) अपाङ्गताको किसिम: प्रकृतिको आधारमा गम्भीरता

८) बाबु/आमा वा संरक्षकको नाम, थर:

९) परिचयपत्र वाहकको दस्तखत:

१०) परिचय पत्र प्रमाणित गर्ने

नाम, थर

हस्ताक्षर

पद

मिति

"यो परिचयपत्र कसैले पाएमा नजिकको प्रहरी कार्यालय वा स्थानीय निकायमा बुझाइदिनुहोला"

अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र
रूपा गाउँपालिका कास्की

रूपा गाउँपालिका कास्की

खण्ड:६ संख्या: १ मिति: २०७९/०८/१४

Annex 2
Disability Identity Card Format

Rupa Rural Municipality Kaski

Stamp

ID Card Number:

ID Card Type :

Photographs

Disability Identity Card

- 1) Full Name of Person
- 2) Address: ProvinceDistrict..... Local Level.....
- 3) Date of Birth
- 4) Citizenship Number:
- 5) Sex: 6) Blood Group:
- 7) Types of Disability : On the basis of natureOn the basis of Severity.....
- 8) Father Name/Mother Name or Guardain
- 9) Signature of ID card Holders.....
- 10) Approved by

Name
Signature
Designation
Date

"If somebody finds this ID card, please deposit this in the nearby police station or municipality office"

रुपा गाउँपालिका कार्यालय
स्थानक, जेठाल
गोप्तवी, नेपाल

बनाउची- ४

अपाङ्गता भएका व्यक्तिको कार्यसम्बन्ध राखिने जिमितेउको हाँचा

क्रम संख्या: अपाङ्गता परिचयपत्र नम्बर: परिचयपत्रको प्रकार

१) नाम, थर:

२) ठेगाना (स्थायी) प्रदेश:

जिल्ला :

स्थानीय तह:

वडा:

३) ठेगाना (अस्थाई) प्रदेश:

जिल्ला :

स्थानीय तह:

वडा:

४) जन्म मिति:

४) नागरीकता नम्बर:

५) लिङ्गः

६) रक्त समुह

७) विवाहित/अविवाहितः

८) बाबु/आमा वा संरक्षकको नाम, थरः

९) ठेगाना: प्रदेश

जिल्ला

स्थानीय तह

वडा

१०) अपाङ्गता भएको व्यक्तिसँगको नाता:

११) पछिल्लो शैक्षिक योग्यता:

अध्ययन नगरेको पढाइ सकेको

१२) अध्ययनरत विद्यालय वा कलेज :

१३) पेशा:

१४) अपाङ्गताको किसिमः

क) अपाङ्गताको प्रकृतिको आधारमा

ख) अपाङ्गताको गम्भीरताको आधारमा

१५) कस्ता दैनिक क्रियाकलापहरू गर्न सकिन्छ ?

१६) कस्ता दैनिक क्रियाकलापहरू गर्न सकिन्दैन ?

१७) सहायक सामग्री जावश्यक

पर्ने

नपर्ने

आवश्यक पर्ने भए के

१८) हाल सहायक सामग्री

पाएको

नपाएको

१९) परिचय-पत्र वाहकले प्राप्त गरेका अन्य सेवा, सुविधा

रूपा गाउडेनिका कास्टीको अपाङ्गत भएका व्यक्तिको परिचयपत्र वितरण कार्यविधि, (२०७९) पेज नं. ३७

सन्तोष दुंगाना
प्रबुस्स प्रबुस्सलीला

२०) परिचयपत्र वाहकलाई आवश्यक रेखा जन्म सेवा सुविधास्त्र

२१) सेवा, सुविधा प्रदान गर्ने निकायः

२२) अन्य

अनुसूची -५

अपाङ्गता परिचयपत्र प्राप्तिका लागि आवश्यक पर्ने कागजातहरू

- नेपाली नागरिकता वा जन्मदर्ताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
- मान्यता प्राप्त स्वास्थ्य संस्थाको स्वास्थ्य परीक्षण सहितको सिफारिस
- सम्बन्धित बडा कार्यालयको सिफारिस
- ४ प्रति अटो साइजको फोटो
- अपाङ्गता झल्कने ठूलो साइजको फोटो १ प्रति

सन्तोष दुग्गाना
प्रबृत्त प्रशासकीय अधिकृत

अनुसूची - ६

"रूपा गाउँपालिका कास्कीको अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय-पत्र वितरण कार्यविधि, २०७९" दफा ९ बमोजिमको
अनुगमन प्रतिवेदन

अनुगमन भएको मिति-

निवेदकको नाम थर-
निवेदकको ठेगाना-
संरक्षकको नाम थर ठेगाना-
अपाङ्गता भएको व्यक्तिको स्थिति-

अपाङ्गताको प्रकृति —
सिफारिस गरिएको अपाङ्गताको वर्ग-
निवेदकको पूर्ण शरीर सरिर सहित अपाङ्गता झलिक्ने फोटो-

सन्तोष ठुगाना
प्रभुस विद्यालय अधिकृत

अनुगमनकर्ता

- १) संयोजक-उपाध्यक्ष, रुपा गाउँपालिका
- २) सदस्य-प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, रुपा गाउँपालिका
- ३) सदस्य-रुपाकोट अस्पतालको मेडिकल सुपरीटेन्डेन वा चिकित्सक, रुपा गाउँपालिका
- ४) सदस्य-शिक्षा शाखा प्रमुख, रुपा गाउँपालिका
- ५) सदस्य सचिव-अपाङ्ग परिचयपत्र वितरण शाखाको शाखा प्रमुख

प्रमाणित गर्ने अधिकारीको:

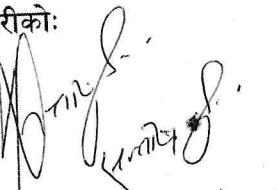
दस्तखतः

नाम, थरः

पदः

कार्यालयः

मिति

2079/07/14
सन्तोष दुग्गाना

आज्ञाले

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत